

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 142/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou Mgr. Monikou Dubskou, Šoltésovej 13, Ružomberok, vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Cob 16/2016 z 20. októbra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. februára 2016 elektronicky doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14 Cob 16/2016 z 20. októbra 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že Okresný súd Martin (ďalej len „okresný súd“) vo svojom rozsudku sp. zn. 17 Cb 2/2011 z 19. júna 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) rozhodol o povinnosti sťažovateľky ako žalovanej vo 4. rade a [REDAKOVANÉ] ako žalovaného v 6. rade uhradiť spoločne a nerozdielne [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“) sumu 2 199,90 € s príslušenstvom a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobca sa v konaní domáhal zaplatenia sumy 4 088,33 € s príslušenstvom proti pokračovateľom v živnosti po zomrelom podnikateľovi – [REDAKOVANÉ], firme [REDAKOVANÉ] (ďalej len „podnikateľ“), a to pôvodne voči žalovaným – [REDAKOVANÉ] ako správcovi dedičstva po zomrelom podnikateľovi a voči dedičom mal. [REDAKOVANÉ], mal. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], mal. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej aj „žalovaní“) na základe toho, že žalobca pre podnikateľa vykonával činnosti na základe mandátnej zmluvy zo 17. decembra 1995. Po smrti podnikateľa (21. septembra 2006) bol medzi žalobcom a sťažovateľkou, [REDAKOVANÉ] a mal. [REDAKOVANÉ], zastúpeným matkou (sťažovateľkou), uzatvorený dodatok k mandátnej zmluve. Menovaní súčasne ešte 28. septembra 2006 Obvodnému úradu Martin, odboru živnostenského podnikania (ďalej len „živnostenský odbor“) oznámili, že budú pokračovať vo vykonávaní živnosti. Dňa 16. októbra 2006 boli doplnené ďalšie osoby oprávnené vykonávať živnosť po podnikateľovi, a to [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], obaja v tom čase maloletí, zastúpení svojou matkou pani [REDAKOVANÉ]. Dohoda o ukončení mandátnej zmluvy medzi žalobcom a žalovanými bola uzatvorená 19. decembra 2006 a nasledujúci deň žalobca vystavil faktúru č. 2006/8 na sumu 4 088,33 €, ktorá mala predstavovať 1,2 % zo sumy realizovaného predaja náhradných dielov za december 2006.

3. V konaní pred okresným súdom zobral žalobca svoj návrh týkajúci sa žalovaných [REDAKOVANÉ], mal. [REDAKOVANÉ], mal. [REDAKOVANÉ] a mal. [REDAKOVANÉ] späť, o čom okresný súd rozhodol tak, že uznesením konanie zastavil. Okresný súd posúdenie otázky pasívnej legitímácie v danej veci vyhodnotil tak, že zákon má presne ustanovovať, ktoré osoby a v akom poradí môžu pokračovať v živnosti. Uvedené poradie je neopomenuteľné, a preto musí byť aj predmetom samostatného posudzovania príslušným živnostenským úradom. Zo spisu živnostenského odboru však vyplýva, že ako osoby

oprávnené pokračovať v živnosti boli vedení v živnostenskom registri všetci pôvodne označovaní žalovaní. Okresný súd skonštatoval, že živnostenský odbor pochybil, keď vykonal chybný zápis do živnostenského registra. Okresný súd v tejto súvislosti poukázal na § 12 ods. 1 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „živnostenský zákon“), podľa ktorého v mene a na účet fyzickej osoby, ktorá z dôvodu nedostatku veku alebo rozhodnutia súdu nemá plnú spôsobilosť na právne úkony, možno živnosť prevádzkovať len so súhlasom súdu. V prípade maloletých [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] takýto návrh podaný nebol, za maloletých [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] konala ich matka [REDAKOVANÉ].

4. Proti rozsudku okresného súdu bolo podané odvolanie a krajský súd namietaným rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu.

5. Podľa názoru sťažovateľky úlohou všeobecných súdov v tomto konaní nebolo posudzovanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ale zistenie okruhu riadne zapísaných pokračovateľov v živnosti. Všetci pôvodne žalovaní pokračovali v živnosti v mene nebohého, konali za neho a vystupovali navonok v dobrej viere. Okresný súd mal vychádzať zo stavu, ktorý je a bol rešpektovaný od ustanovenia pokračovateľov v živnosti, teda sa mal pridržať rozhodnutia živnostenského odboru. Na dedenie podniku sa podľa sťažovateľky vzťahuje hmotnoprávna úprava dedenia upravená v siedmej časti Občianskeho zákonníka, ale aj procesnoprávna úprava konania o dedičstve v Občianskom súdnom poriadku (ďalej aj „OSP“) a úprava Obchodného zákonníka. Problematiku pokračovania v živnosti po smrti podnikateľa rieši tiež živnostenský zákon.

6. Sťažovateľka namietala, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, keďže krajský súd sa nevysporiadal s procesnou možnosťou preskúmať správnosť riešenia otázky, kto je pasívne vecne legitimovaným subjektom pri podanej žalobe na plnenie a o aký druh procesného spoločenstva ide. V prípade plurality účastníkov na jednej procesnej strane vzniká tzv. spoločenstvo účastníkov konania. Ak je niekoľko žalovaných, vzniká medzi nimi navzájom (pasívne) procesné spoločenstvo žalovaných. Občiansky súdny poriadok, za účinnosti ktorého bol vydaný rozsudok okresného súdu,

rozlišoval samostatné a nerozlučné spoločenstvo účastníkov konania. V prípade samostatného spoločenstva (§ 91 ods. 1 OSP) koná každý z nich sám za seba (samostatne), jeho procesné úkony nemajú žiaden vplyv na práva a povinnosti ostatných účastníkov na tej istej procesnej strane a jeho práva a povinnosti sú nezávislé od práv a povinností ostatných spoločníkov. O nerozlučné spoločenstvo (§ 91 ods. 2 OSP) išlo vtedy, keď z hľadiska hmotnoprávneho je predmetom konania právo alebo povinnosť nedielnej povahy a je potrebné, aby sa účinok rozsudku vzťahoval spoločne na všetkých účastníkov. Pri nerozlučnom spoločenstve platia úkony jedného zo spoločníkov aj za ostatných spoločníkov. Pre rozlíšenie, či ide o procesné spoločenstvo samostatné alebo o procesné spoločenstvo nerozlučné, je určujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva. V konaní o zaplatenie žalovanej sumy pri pokračovaní výkonu živnosti po smrti poručiteľa (živnostníka) podľa sťažovateľky „*vyplýva nerozlučnosť spoločenstva účastníkov konania práve z právnej úpravy pokračovateľa v živnosti a právnej úpravy dedenia obsiahnutej v Občianskom zákonníku, a najmä z dôsledkov, ktoré z právnej úpravy dedenia vyplývajú pre právne vzťahy týchto osôb a tiež aj z toho, že účinok rozhodnutia sa musí vzťahovať na všetkých, ktorých práv a povinnosti sa dedičské konanie týka.*

Máme za to, že všetkých dedičov, teda odporcov 2./-6./ treba považovať za nerozlučných spoločníkov v zmysle ustanovenia § 91 ods. 2 OSP, nakoľko o nerozlučné spoločenstvo podľa § 91 ods. 2 O. s. p. ide všade tam, kde sa účinok a dôsledok rozsudku vzťahuje na všetkých účastníkov (dedičov), teda tam, kde podľa hmotného práva je právo alebo povinnosť, o ktoré v konaní ide nedeliteľnej povahy. Zároveň tu ide o nútené spoločenstvo. V takýchto prípadoch je treba vydať ohľadne všetkých spoločníkov jediný rozsudok. Z výkladu vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že sa jedná o vymedzený okruh osôb, ktorým v konkrétnom konaní náleží tzv. vecná legitímácia, ktorá zakladá hmotnoprávnu zodpovednosť na strane odporcov. Dedičmi podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka sú dedičia zo zákona resp. dedičia zo závetu, resp. kombinovane, ako sme to uvádzali vyššie. Dôsledky nerozlučného spoločenstva vyplývajú z hmotnoprávneho vzťahu účastníkov bez zreteľa na ich vôľu. Okruh dedičov súd určuje v samostatnom konaní, kde určuje taxatívny výpočet účastníkov konania.“

7. V závere sťažnosti sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/16/2016 zo dňa 20. 10. 2016 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn.14Cob/16/2016 zo dňa 20. 10. 2016 sa zrušuje.

3. Krajský súd v Žiline je povinný do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zaplatiť finančné zadostučinenie sťažovateľovi vo výške 1.000,- eur... na účet právneho zástupcu sťažovateľa.

4. Krajský súd v Žiline je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne.“

II.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže

ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

11. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že predmetom sťažovateľkou napádaného konania bola žaloba o zaplatenie peňažnej sumy 4 088,33 € s príslušenstvom, ktorá mala predstavovať 1,2 % zo sumy realizovaného predaja náhradných dielov za december 2006 na základe faktúry vystavenej žalobcom na základe mandátnej zmluvy uzavretej pôvodne medzi žalobcom a podnikateľom, ktorý zomrel 21. septembra 2006. Sťažovateľka, mal. [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] 28. septembra 2006 živnostenskému odboru oznámili, že budú pokračovať vo vykonávaní živnosti ako oprávnené osoby podľa § 13 ods. 1 živnostenského zákona. Následne boli ako ďalší pokračovatelia v živnosti po nebohom doplnení mal. [REDAKOVANÉ] a mal. [REDAKOVANÉ], obaja zastúpení matkou [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ] – ustanovený správca dedičstva po zomrelom podnikateľovi. Sťažovateľka, [REDAKOVANÉ], mal. [REDAKOVANÉ] a žalobca uzavreli 9. októbra 2006 dodatok k mandátnej zmluve a následne 19. decembra 2006 dohodu o ukončení jej platnosti. Žalobca pôvodne v žalobe označil ako žalovaných všetkých šesť fyzických osôb vedených živnostenským odborom ako pokračovateľov v živnosti. Počas konania pred okresným súdom žalobca zobrať svoj návrh vo vzťahu k žalovaným v 1., 2., 3. a 5. rade (t. j. všetkým maloletým a správcovi dedičstva) späť a žiadal konanie zastaviť. Okresný súd jeho návrhu vyhovel uznesením z 24. februára 2014 a vo veci rozhodol rozsudkom z 19. júna 2015 tak, že zaviazal žalovaných vo 4. rade (sťažovateľku) a v 6. rade ([REDAKOVANÉ]) spoločne a nerozdielne na zaplatenie sumy 2 199,90 € s príslušenstvom. Okresný súd dospel k záveru o existencii pasívnej legitímácie (napriek zápisu v živnostenskom registri, ktorý považoval za chybný) len u dvoch žalovaných. Krajský súd namietaným rozhodnutím potvrdil rozsudok okresného súdu ako vecne správny.

12. Sťažovateľka namieta porušenie svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu.

13. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

14. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

15. Ústavný súd musel preto v rámci predbežného prerokovania sťažnosti posúdiť, či rozsudkom krajského súdu mohlo v danom prípade dôjsť k takému závažnému pochybeniu zo strany krajského súdu, ktoré by signalizovalo možnosť vysloviť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie porušenie sťažovateľkou označeného práva.

16. Zásadná a najpodstatnejšia námietka sťažovateľky spočíva v tvrdení, že krajský súd (a predtým aj okresný súd) nesprávne právne posúdili pasívnu vecnú legitimitáciu v napadnutom konaní, ako aj otázku, o aký druh procesného spoločenstva v danej veci ide, teda nedostatočne zodpovedali otázku, kto je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, pokiaľ ako pokračovatelia v živnosti po zomrelom podnikateľovi boli v živnostenskom registri zapísaní všetci dedičia v zmysle § 13 ods. 1 živnostenského zákona. Sťažovateľka zdôraznila, že úlohou všeobecných súdov v tomto konaní nebolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia živnostenského úradu, ale posúdenie nároku na zaplatenie žalovanej sumy.

17. Krajský súd v napadnutom rozsudku v relevantnej časti uviedol:

«V rámci podaného odvolania bolo namietané, že úlohou okresného súdu „nebolo posudzovanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ale zistenie okruhu riadne zapísaných pokračovateľov v živnosti“ a tiež, že okresný súd mal vychádzať zo stavu, ktorý je a bol rešpektovaný od ustanovenia pokračovateľov živnosti. V súvislosti s uvedenou argumentáciou krajský súd považuje za podstatné poukázať na to, že v rámci samotného konania žalobca zbral žalobný návrh v časti účastníkov sporových strán späť a žiadal

konanie voči nim zastaviť. Okresný súd takémuto procesnému návrhu vyhovel a v konečnom dôsledku je tiež zrejmé, že voči žalovaným v rade 1/, 2/, 3/ a 5/ konanie zastavil, a to uznesením č.k. 17Cb/2/2011-137 zo dňa 24.02.2014. Predmetné uznesenie podľa odtlačku pečiatky právoplatnosti okresného súdu nadobudlo dňa 16.04.2014 právoplatnosť, ktorá skutočnosť zostala nespochybnená i v podanom odvolaní, keď sa uvádza, že „V prejednávanej veci samotný navrhovateľ svojím podaním zobral späť svoj návrh voči [REDAKOVANÉ] a maloletým [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], o čom súd rozhodol uznesením 17 Cb/2/2011-137 zo dňa 24.02.2014, právoplatné 16.01.2014. Súd mal podaný návrh pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie zamietnuť“ (č.l. 470 rub spisu). V odvolaní bolo ďalej namietané, že úlohou okresného súdu nebolo posudzovanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ku ktorému tvrdeniu však neposkytol žiadnu ďalšiu argumentáciu a v tomto smere ani nespochybnil závery okresného súdu, ktorý dostatočne podrobným spôsobom objasnil svoje závery v rovine ním posudzovaného § 13 ods. 1 živnostenského zákona č. 455/1991 Zb. o Živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon), preto podľa záverov odvolacieho súdu skutočnosti, ktoré okresný súd v rovine výkladu § 13 ods. 1 Živnostenského zákona uviedol v odôvodnení napadnutého rozhodnutia sú skutočnosťami, ktoré nemohli zostať okresným súdom prehliadnutými, navyše je potrebné zdôrazniť, že argumentáciu okresného súdu v rovine splnenia podmienok pre pokračovanie v živnosti v skutkovej rovine, tak ako ju ustálil okresný súd, v odvolaní osobitne spochybnené ani neboli. Je na tomto mieste potrebné zdôrazniť, že okresný súd je v tomto smere oprávnený posudzovať okruh účastníkov konania sám a ak pri takomto posúdení dospel k záveru o existencii oprávnenia pokračovať v živnosti v rozsahu, tak ako uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku a ak v rámci takéhoto oprávnenia potom dospel k záveru, že žalovaní v rade 4/ a 6/ sú pasívne legitimovaní, tak na základe odvolacej argumentácie nebol priestor na odklon od uvedených záverov okresného súdu v rámci odvolacieho konania.

V rámci podaného odvolania bolo poukázané na zákonnú definíciu podniku podľa § 5 Obchodného zákonníka vo väzbe na § 175e ods. 4 OSP; v ktorom sa výslovne hovorí ako o predmete dedenia celého podniku. Dlhý súvisiace s podnikaním nie sú dlhmi podniku, pričom bolo zdôraznené „dlhý súvisiace s podnikaním nie sú dlhmi podniku ale poručiťa. Preto musia byť samostatne zaradené do súpisu pasív dedičstva“, ktorá argumentácia bola

doplnená v odvolaní poukazom a citáciou § 460 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej sa dedičstvo nadobúda poručiteľovou smrťou, pričom predpokladom dedenia je dedičstvo. „Podľa § 460 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda poručiteľovou smrťou, predpokladom dedenia je dedičstvo, ktoré tvoria majetkové práva a povinnosti nezanikajúce smrťou fyzickej osoby (podnikateľa/živnostníka), a ktoré neprechádzajú na iné subjekty na základe osobitných zákonných ustanovení“. Je teda nepochybné, že okamihom smrti nadobudli dedičstvo dedičia. Krajský súd však uvádza, že v tomto štádiu konania nie je možné bez ďalšieho súhlasiť s argumentáciou v odvolaní, že povinnosťou plniť tretím osobám sa zhoršilo právne postavenie všetkých dedičov, nakoľko pohľadávka by mala byť uhradená [redacted] firmou [redacted], o čo by sa mal ponížiť majetok poručiteľa v zmysle vyššie uvedeného. Krajský súd v zmysle svojich záverov nespochybňuje právne postavenie všetkých dedičov, avšak je potrebné zdôrazniť, že v rámci posudzovania uvedenej argumentácie v odvolaní bol pre krajský súd primárny moment uzatvorenia dodatku k mandátnej zmluve, ku ktorému uzatvoreniu nesporne došlo dňa 09.10.2006 (č. 1. 9 spisu), ktorú uzavreli subjekty v tomto dodatku označené, pričom sa poukazuje na čl. 3 dodatku č. 1 „Mandanti pristupujú na miesto zomrelého podnikateľa k mandátnej zmluve a potvrdzujú jej platnosť do právoplatného skončenia dedičského konania s niektorými zmenami v obsahu v mandátnej zmluve“, ktorou skutočnosťou sa zaoberal i súd prvého stupňa vo svojom rozhodnutí a krajský súd v tomto smere zvýrazňuje dikciu § 13 zák. č. 455/91 Zb. Živnostenského zákona odseku 1, teda ak fyzická osoba (živnostník) zomrie, môžu v živnosti pokračovať až do skončenia konania prejednávania dedičstva. Teda ide o dispozitívne oprávnenie osôb, ktoré presne zákon vymedzuje. Krajský súd poukazuje na dostatočné, podrobné odôvodnenie výkladu § 13 Živnostenského zákona a jeho aplikácie v prejednávanej veci v odôvodnení napadnutého rozsudku okresného súdu. Bez ďalšieho preto nie je možné ako relevantnú argumentáciu uvedenú v odvolaní „Povinnosťou plniť tretím osobám sa zhoršilo sa právne postavenie všetkých dedičov, nakoľko pohľadávka by mala byť uhradená [redacted] - firmou [redacted], o čo by sa mal ponížiť majetok poručiteľa v zmysle vyššie uvedeného“. Je potrebné podľa krajského súdu brať do úvahy žalobu, jej obsahové znenie, avšak nemožno opomínať ani skutočnosť, že predmetnú dohodu, tak ako správne ustálil okresný súd, uzatvárali subjekty stanovené v dodatku č. 1, v čase po smrti poručiteľa, pričom i vyúčtované plnenia zo strany žalobcu sa

viazali na dátum po úmrtí [REDAKOVANÉ], podnikateľa, ktorý zomrel 21.09.2006. Nosným teda zostáva dátum 21.09.2006, ku ktorému dátumu sa potom viaže i v odvolaní citovaný § 460 Občianskeho zákonníka a ak teda má ísť o zhoršenie právneho postavenia všetkých dedičov, tak bez ďalšej argumentácie predsa nie je možné v tomto štádiu konštatovať /horšenie právneho postavenia všetkých dedičov.

Ak v rámci podaného odvolania bolo argumentované v rovine § 91 ods. 2 OSP, tak krajský súd vzhľadom na skutkový stav veci v prejednávanej veci sa nemohol stotožniť s argumentáciou, že v tejto konkrétnej prejednávanej veci ide o nútené spoločenstvo, vyžadujúce si prítomnosť všetkých dedičov, keďže i zo samotného § 13 Živnostenského zákona č. 455/1991 Zb. už z dikcie ods. 1 vyplýva dispozitívnosť možnosti pokračovania živnosti pri úmrtí fyzickej osoby živnostníka, ktoré posúdenie tejto skutočnosti sa nepremietlo do odvolacej argumentácie. V tomto smere bolo pre odvolací súd relevantné, tak ako už viackrát zdôraznil v tomto rozhodnutí, ustálenie skutkového stavu okresným súdom, dátum úmrtia podnikateľa [REDAKOVANÉ] dňa 21.09.2006, uzatvorenie dodatku dňa 09.10.2006 a v neposlednom rade i predsa vyúčtovanie odmeny pri dobe splatnosti faktúr za príslušné kalendárne obdobie. Dôležitý bol teda pre krajský súd potom dátum vystavenia, dátum splatnosti, dátum úhrady a výška úhrady, ktoré skutočnosti vyplývali z listinných dôkazov, doložených v rámci konania pred súdom prvého stupňa sporovými stranami do spisového materiálu, ktoré skutočnosti v rámci odvolania osobitne spochybňované a ani namietané neboli. V tomto smere sa poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu cez úpravu v § 387 ods. 2 CSP.»

18. Pokiaľ teda ide o napadnutý spôsob a rozsah odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ako aj vzhľadom na dôvody, ktoré sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, ústavný súd nezistil taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktoré by mohli vyvolať účinky nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako to sťažovateľka tvrdila vo svojej sťažnosti. V napadnutom rozhodnutí krajský súd zohľadnil všetky jeho zákonné náležitosti a tieto pri jeho tvorbe aj prakticky aplikoval.

19. K zásadnej námietke sťažovateľky o nesprávnom právnom posúdení pasívnej vecnej legitímácie v konaní ústavný súd konštatuje, že v danom prípade smerovala žaloba

pôvodne proti všetkým zapísaným pokračovateľom v živnosti po zomrelom podnikateľovi. V prípade smrti podnikateľa (živnostníka) nedochádza k prechodu živnostenského oprávnenia zo zomrelého podnikateľa na osobu, ktorá je oprávnená pokračovať v podnikaní, teda nedochádza k vzniku nového podnikateľského subjektu, ale iba k vzniku práva niektorého z oprávnených subjektov predpokladaných živnostenským zákonom pokračovať v podnikaní, minimálne do skončenia dedičského konania. Okresný súd vo svojom rozhodnutí dospel k záveru, že zo živnostenského zákona oprávnení pokračovatelia v živnosti, teda sťažovateľka ako manželka nebohého a jeho syn [REDAKOVANÉ] (žalobca v 6. rade) vytvorili z procesného hľadiska nerozlučné procesné spoločenstvo podľa § 91 ods. 2 OSP vyplývajúce z ich hmotnoprávneho vzťahu založeného ustanovením § 13 ods. 1 písm. a) živnostenského zákona. Vo vzťahu k maloletým žalovaným okresný súd uviedol, že títo sú oprávnení prevádzkovať živnosť iba so súhlasom súdu na základe návrhu ich zákonného zástupcu, k čomu v danej veci nedošlo, a vo vzťahu k správcovi dedičstva zase konštatoval nedodržanie lehoty jedného mesiaca od ustanovenia do funkcie na oznámenie o pokračovaní v živnosti. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ustálil okruh účastníkov konania na strane žalovaných. Okrem toho počas konania pred okresným súdom žalobca zobral svoj návrh voči žalovaným maloletým a správcovi dedičstva späť, o čom bolo rozhodnuté uznesením, ktorým okresný súd voči nim konanie zastavil. Krajský súd sa stotožnil so závermi okresného súdu a ako vyplýva z citovanej časti odôvodnenia jeho rozhodnutia na zdôraznenie správnosti skutkových zistení a právnych záverov opakovane konštatoval, že žalobou uplatnená pohľadávka vyplývala z faktúry vystavenej žalobcom v decembri 2006 na základe dodatku č. 1 k mandátnej zmluve, ktorý uzatvorili žalobca, sťažovateľka, mal. [REDAKOVANÉ], zastúpený sťažovateľkou, a [REDAKOVANÉ] 9. októbra 2006, teda obe skutočnosti nastali zjavne po smrti podnikateľa. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd a ani okresný súd nemohli postupovať v zmysle sťažovateľkou akcentovanej zásady, že v prípade procesného nástupníctva hmotnoprávnymi nástupcov súd zo zákona pokračuje v konaní so všetkými hmotnoprávnymi nástupcami bez toho, aby vzal do úvahy konkrétne okolnosti danej veci (nesplnenie podmienok pre pokračovanie v živnosti, právoplatné zastavenie konania voči časti žalovaných) a za súčasného zdôraznenia skutočnosti, že okolnosti, na základe ktorých bola podaná žaloba, nastali po smrti podnikateľa.

20. Závery, ku ktorým krajský súd dospel, preto nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne) alebo zjavne neodôvodnené, pretože majú oporu v zákone a sú dostatočne právne zdôvodnené. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožnila, nestačí na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti, resp. arbitrárnosti napadnutého rozsudku. Ústavný súd tiež podotýka, že obsahom práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je garancia, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Ústavný súd zároveň pripomína, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom (odvolacom) konaní nemusí reagovať na každú vznesenú námietku, ale iba na také, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, prípadne zostali sporné, resp. sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia preto neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, hoci z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

21. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, pretože napadnuté rozhodnutie nesignalizuje možnosť porušenia práva na spravodlivé súdne konanie, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

22. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2017